

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МИНИМАЛНАТА ЗАПЛАТА ЗА НАЙ-НИСКАТА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ В ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Fenix (ПОК, 14.11.2020 г. 19:37 ч.)	<p>Повишаване на заплатите на младите преподаватели е много добра мярка и бe редно да се случи отдавна. Но има и други проблеми, които спират развитието на млади мотивирани хора и те не са свързани с финансовия аспект на професията. Редно е на тях също да се обърне внимание.</p> <p>Би следвало да се дефинира квота за млади преподаватели, защото при прекомерна натовареност на пенсионирани хонорувани преподаватели е възможно създаването на големи дисбаланси между съотношението млади / възрастни преподаватели.</p>	Приема се по принцип	Предложението не може да бъде прието в рамките на публикувания за обществено обсъждане проект на акт, тъй като не е обект на обществените отношения, уреждани с него. Освен определянето на минималната заплата за най-ниската академична длъжност, Законът за висшето образование съдържа редица механизми, които насърчават включването на млади преподаватели в учебния процес без да се създава дискриминация по възрастов признак.
2.	Николаева (ПОК, 17.11.2020 г. 16:29 ч.)	<p>Поздравление и благодарности за предвидената мярка! Какво, обаче, ще стане със заплатите на асистентите в частните ВУ. Там и сега заплатите са по-ниски от тези в държавните. Няма ли да се сложи минимална РЗ за асистент и в частен ВУЗ. В противен случай, ще е дискриминация.</p> <p>Подкрепям и мнението на Феникс и за другите условия. Трябва повече прозрачност в конкурсите за назначаване. Много хора се назначават само с конкурси по документи без ясни критерии с цел елиминиране на "външни" кандидати. Също мисля, че трябва да има национално решение за</p>	Не се приема	Предложеният за обществено обсъждане проект на акт е в изпълнение на нормата на чл. 92, ал. 1 от Закона за висшето образование, която дава правомощия на Министерския съвет

		нормативите на всички асистенти в страната – в момента има големи разминавания.		да определи минималната заплата за най-ниската академична длъжност само в държавните висши училища. Предложеният проект на ПМС не би могъл да излезе извън ограниченията в закона.
3.	ММІ (ПОК, 18.11.2020 г. 14:28 ч.)	Постановлението, като следствие на промените в ЗВО поставя минимални прагове на заплащане за академичната длъжност асистент, но има в същото време дискриминационен характер спрямо научните организации, които остават настрана от предвидената разпоредба. Научните организации /БАН, ССА и др./, обаче също са засегната страна по ЗВО. Така две групи лица, заемащи една и съща академична длъжност, спазващи едни и същи минимални изисквания по ЗРАСРБ за назначаване и израстване, при това бидейки на бюджетно финансиране и най-често подчинени на МОН като ресор ще получат разлика в заплатите от 70%!	Приема се по принцип	Предложеният за обществено обсъждане проект на акт е в изпълнение на нормата на чл. 92, ал. 1 от Закона за висшето образование, която дава правомощия на Министерския съвет да определи минималната заплата за най-ниската академична длъжност само в държавните висши училища. Предложеният проект на ПМС не би могъл да излезе извън ограниченията в закона. За да бъде осъществено предложеното регламентиране на минималната заплата в научните организации би следвало преди това да бъде направена съответната промяна на ниво закон.
4.	estelailieva (ПОК, 26.11.2020 г. 11:35 ч.)	Поздравления за решенията да се увеличи квотата на младите преподаватели в органите за управление и да се повишат възнагражденията им. Подкрепям взетата мярка, като една от още многото, които трябва да се вземат, за да се справим с недостига на кадри в образователната система.	Приема се	Даденият коментар не съдържа предложения или бележки.

5.	Fenix (ПОК, 2.12.2020 г. 19:30 ч.)	<p>Като допълнение на коментара за Николаева във връзка с прозрачността по назначаване, трябва да се дефинират ясни критерии. В момента конкурсните изпити на някои места да абсолютна формалност (да не кажа, че изобщо липсват, ако човекът се ползва с определени привилегии).</p> <p>Би следвало да се добавят допълнителни критерии към конкурса (освен самия изпит), като е логично да се дава предимство на кандидати, които:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вече имат преподавателски опит и писмени отзиви от студенти/преподаватели 2. Имат успешно защитен докторат или им предстои 3. Имат професионален опит и работят в сферата, в която преподават 4. Имат афинитет към развитие на научноизследователска дейност, която има новаторски елемент, а не е просто интерпретация и перифразиране на чужди теории 	Не се приема	Предложението не може да бъде прието в рамките на публикувания за обществено обсъждане проект на акт, тъй като не е обект на обществените отношения, уреждани с него. Направените предложения са обект на уредбата в Закона за развитие на академичния състав в Република България.
6.	МИНА ХУБЕНОВА, УНСС, minhube@abv.bg (електронна поща, 3.12.2020 г. 20:16 ч.)	<p>Осъзнавайки задълбоченият анализ на ситуацията във висшето образование, направен от МОН и синдикатите във висшето образование, към което академичната общност би следвало да подхожда с благодарност, но въпреки това трябва да се отбележат следните сериозни пропуски по отношение на :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Промените в ЗВО от ДВ, бр. 17 от 2020 г. са добри, но не гарантират остатъчното влияние на пребиваващите в системата ръководители катедри повече от 4-мандата, които безпроблемно оставят създадени лобита от недотам прецезирани, дори и незаконно заемащи академични длъжности доцент и професор, напр. УНСС-Катедра Чужди езици и приложна лингвистика, обявени и усвоени конкурси за професор по филология и двама доценти по филология по неакредитирано професионално направление за УНСС–филология, непосредствено обявени м.4, 2018 г. от ръководството на проф. Статев малко преди промените в ЗВО и конституирането на Комисия по академична етика. Законът тук оставя огромна празнота по невъзможността да се атакуват подобни неправомерно обявени конкурси поради изтекъл срок за оспорване, единствената опция е само и единствено за наличие на плагиатство. Узаконяват се случаи с дългосрочни щети върху по-младите представители на академичната общност, на които им предстои развитие. Недопустимо е да зависят от узурпирани по незаконен начин подобни акад. длъжности. Правилникът на УНСС за атестиране на акад.състав затвърждава липсата на отчетност по отношение на научно-изследователската дейност, както и на преподавателската такава, виж. Чл. 3. (5)В случаите, когато атестираното лице е на длъжност ректор, заместник-ректор, декан и ръководител катедра към момента на атестиране, заемането на съответната длъжност се счита за положителна атестация. Видно и от 	Приема се по принцип	Предложенията не могат да бъдат приети в рамките на публикувания за обществено обсъждане проект на акт, тъй като не е обект на обществените отношения, уреждани с него. Направените предложения се отнасят до институти, уредени в Закона за висшето образование и Закона за развитие на академичния състав в Република България. Редица от посочените предложения са свързани с проблеми, които бяха идентифицирани и

		<p>НАЦИД, често такива неправомерно заемащи акад. длъжности доцент и професор, сами формират абсолютно неправилно изчислени, без никаква научна стойност публикации. Катедра, състояща се от пр. и ст.пр., при наличие на 3-ма, незаконно заемащи акад. длъжности, е огромен пропуск в закона по отношение на последващо наказание.</p> <p>Колективният трудов договор на УНСС, подписан на 19.06.2020г. между Ректора и синдикатите, виж. стр.6, посочва следните основни заплати за длъжностите-проф.-1850, доц.-1470, гл. ас. -1210, ас.-1100, ст.пр. -1150, пр.-1125, е показателен за огромните диспропорции, касаещи асистентския състав. И това е без добавките за научните степени. Т.е., в УНСС е необходимо да се намалят основните заплати на академичните длъжности проф. и доц., за да се получи видната в предложението неголяма разлика в заплатите от 01.01.2021г. Често асистентският състав усърдно публикува в реферирани и индексирани издания и допринася сериозно за научно-изследователската дейност, атестиран е строго и то в този случай на УНСС, и тази катедра Чужди езици, от неправомерно заемащи длъжността доцент и професор. Пледирам да се помисли за наложителна промяна в съществуващото законодателство, за да може да се подават сигнали и за незаконно обявени конкурси, без оглед на давностен срок.</p>		адресирани с последните промени в Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 17 от 2020 г.).
7.	Институт за държавата и правото при БАН (получено по ел. поща на ПОК, 11.12.2020 г.)	<p>Институтът за държавата и правото при Българската академия на науките приветства решението на правителството за финансово стимулиране на научната и научноизследователската дейност у нас чрез определянето от Министерския съвет на по-висока минимална заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища. Считаме, че с увеличаване на тези възнаграждения ще се осигури основа, предлагаща перспектива и мотивация на висококвалифицираните млади учени, продължаващи развитието си в сферата на образованието и науката.</p> <p>В същото време, според нас подходът на държавата в случая е необосновано фрагментарен, защото е предвидено увеличение на минималната заплата за най-ниската академична длъжност само в държавните висши училища, но подобно увеличение липсва в проекта на бюджет на Българската академия за науките за 2021 година, поради което са налице всички предпоставки за възникването на фрапираща разлика между възнагражденията на лица, заети на еднакви длъжности в бюджетно финансирани институции.</p> <p>Освен това, съпътстващата проекта на Постановление на Министерския съвет (ПМС) за определяне на минималната заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища частична предварителна оценка на въздействието затвърждава впечатлението за неравноправен подход. Тя е едностранчива и непълна. Същата звучи по-скоро като продължение и допълнение на изложените в доклада мотиви, отколкото като обективно</p>	Приема се по принцип	<p>Не възразяваме срещу изложените аргументи и направени предложения, но същите могат да бъдат приети при предстоящи промени в нормативната уредба на ниво Закон за висшето образование и Закон за БАН.</p> <p>Предложеният за обществено обсъждане проект на акт е в изпълнение на нормата на чл. 92, ал. 1 от Закона за висшето образование, която дава правомощия на Министерския съвет да</p>

изследване на идентифицирания проблем и търсене на оптималния начин за неговото разрешаване. На пръв поглед, набелязването на заинтересованите страни в оценката изглежда пълно и задълбочено, предвид факта, че са включени редица непряко и сравнително по-слабо заинтересовани страни като например „ученици, които желаят да продължат образованието си в държавни висши училища” и „родители на студенти, кандидат-студенти и ученици”. Едва на четвърто място е посочена основната заинтересована група „преподаватели във висши училища”, но са пропуснати учените на длъжност „асистент” в другите научни организации и най-вече в Българската академия на науките (БАН). Очевидно, промяната в условията на заплащане на част от лицата, заемащи една и съща длъжност и отговарящи на едни и същи изисквания по Закона за развитието на академичния състав в Република България, засяга пряко и останалата част от асистентите, както и целия академичен състав.

Оценката на въздействието е трябвало да отчете, че ако предвижданата мярка не бъде предприета в комбинация със съответното увеличаване на бюджета, предвиден за БАН в Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. , това би довело до неравнопоставеност, нееднакво правно третиране и поставяне в неблагоприятно положение, свързано с негативни социални и икономически последици на лицата, назначени на длъжност „асистент” в Българската академия на науките, както и за целия академичен състав.

Според нас в оценката е било задължително да се анализира и разликата в размерите на възнагражденията и вероятността тя да мотив за напускането на млади учени на системата на БАН или тяхна евентуална миграция от Академията към държавните висши училища и начинът, по който това би се отразило върху качеството на научноизследователския живот в България. А това представлява реално отрицателно социално въздействие, което може да бъде очаквано от въвеждането на предлаганата нормативна промяна.

При изготвянето на проекта за ПМС за определяне на минималната заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища е допуснат съществен според нас пропуск, като не е отчетено, че съгласно разпоредбата на чл. 42, ал. 1, т. 3 от Закона за висшето образование (ЗВО) третата степен, с която у нас завършва висшето образование, е образователната и научна степен „доктор”. Освен във висшите училища, съгласно чл. 47, ал. I от ЗВО, обучение по образователната и научна степен „доктор” се провежда и в Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации, които са получили съответната акредитация. Неглижирането на това обстоятелство поставя институтите на Българската академия на науките в неравностойно положение спрямо висшите училища.

определи минималната заплата за най-ниската академична длъжност само в държавните висши училища. Законната норма е отчела преобладаващо академичния характер на дейността на висшите училища (обучение на студенти – чл. 6 от ЗВО), за разлика от подчертано изследователския и научния характер на дейността на БАН (организация за научни изследвания – чл. I от Закона за БАН). Предложеният проект на ПМС не би могъл да излезе извън ограниченията в закона. За да бъде осъществено предложеното регламентиране на минималната заплата в научните организации би следвало преди това да бъде направена съответната промяна на ниво закон. Приложената към проекта на акт частична оценка на въздействието е съобразена с обхвата на материята, уреждана с акта.

		<p>Академичният състав в отделните институти на Академията не просто се занимава с важните за обществото научни изследвания, но и обучава докторанти по съответните докторски програми, с което съществено спомага за развитието на висшето ни образование. Именно затова не следва да бъде допуснато различно и неравнопоставено третиране на този академичен състав, каквото ще се случи без съответното актуализиране на държавния бюджет в частта му, отнасяща се до възнагражденията на асистентите и в Българската академия на науките.</p> <p>В този смисъл няма как да се твърди, че предложеният и публикуван за обществена консултация проект на Постановление на Министерския съвет е изцяло в съответствие с действащата правна уредба и Стратегията за развитие на висшето образование в Република България. Нещо повече, същият с нищо не допринася за преодоляване на ниската продуктивност и незадоволителното представяне на научноизследователската и иновационната система у нас, което се дължи изключително на недостатъчното финансиране на научноизследователската и развойна дейност (НИРД). А това е централната, основната и ключова дейност на Българската академия на науките. По този начин няма как да очакваме каквато и да било промяна на незавидното и унижително последно място, на което се намира България в Европейския съюз по дял на публичните разходи за НИРД, като според официалните данни на Европейското иновационно табло за 2019 г. тя се намира на 27-мо място за целия ЕС по дял на публичните разходи за НИРД от 0.75% от своя от брутен вътрешен продукт.</p> <p>Предвид изложеното, Ви молим да бъдат разгледани и съобразени всички ефекти на публикувания за обществена консултация проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на минималната заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища и да бъде предложен вариант, който отчита и балансира интересите на всички заинтересовани страни, като минималните възнаграждения на учените от Българската академия на науките бъдат изравнени с тези на заемащите идентични длъжности в държавните висши учебни заведения.</p>		
8.	Българска академия на науките (получено чрез деловодството на МОН, 14.12.2020 г.)	Българска академия на науките споделя причините за приемане на предложението проект на ПМС за определяне на минималната заплата за най-ниската академична длъжност в Държавните висши училища, изложени в доклада към него, а именно да се насърчи развитието на всяка една от институциите за висше образование в сътрудничество и с активната подкрепа на държавата, като е подчертано, че това не може да се случи, ако висшите училища, като част от европейското пространство за висше образование, не се развиват не само като образователни институции, но и като научни центрове. Водещите методи за постигане на тази цел са:	Приема се по принцип	Не възразяваме срещу изложените аргументи и направени предложения, но същите могат да бъдат приети при предстоящи промени в нормативната уредба на ниво Закон за БАН.

1. определянето на МРЗ за най-ниската академична длъжност в ДВУЗ и;
2. увеличаване на квотата на младите преподаватели.

Така се цели постигането на качествено образование и научноизследователска дейност, както и обновяване на академичния състав във ВУЗ. Определянето на тази МРЗ става след консултации между МОН, СР, КНСБ и ПОДКРЕПА. Всички партньори са приели, че МРЗ на младите преподаватели не трябва да изостават от заплатите на учителите.

БАН намира, че МОН напълно правилно и детайлно обосновано е заложило в проекта както целите, така и методите за постигането им. Също така напълно правилно е подчертана неразривната връзка между висше образование и наука, което личи от заложения приоритет ВУЗ да се развиват и като научни центрове, както и от целта финансовото стимулиране до доведе до качествено образование и качествена научноизследователска дейност.

Във връзка с това искаме да обърнем внимание, че целта на проекта по никакъв начин не може да бъде изпълнена в цялост, като се пренебрегне онази част от научната дейност на държавата, която се извършва от водещия български научен център Българската академия на науките. С оглед на това, ако проектът наистина има за цел да изпълни своите приоритети, той не може да игнорира същите цели и методи, но отнесени към БАН и следва да бъде развит в същото или в паралелно и огледално ПМС, което да постигне стимулирането на качествена научно-изследователска дейност, качествено образование на докторанти, увеличаване на квотата на младите учени в БАН и обновяване на академичния състав в БАН. Очевидно е, че за постигането на еднакви цели е обосновано използването на еднакви или пропорционално адекватни методи, и затова следва с предложения проект за ПМС да се определи МРЗ за най-ниската академична длъжност и в БАН.

Частичната предварителна оценка на въздействието на проекта за ПМС дефинира проблема, като подчертава, че „към настоящия момент трудовите възнаграждения на младите преподаватели в държавните висши училища са много ниски“ и се изтъква, че това води до „сериозен проблем във ВО, а именно липса на висококвалифицирани и мотивирани млади преподаватели, носители на нови компетентности и методи на преподаване“. Друг проблем, който се подчертава, е „застаряването на академичния състав“.

БАН намира, че оценката съвсем правилно и детайлно е идентифицирала водещи проблеми във ВО, като посоката за тяхното разрешаване с постановяване на МРЗ за най-ниската академична длъжност „асистент“ е напълно правилна и адекватна, макар и дошла с голямо закъснение, което е допринесло за ДЪЛГОГОДИШНОТО неразрешаване на описаните проблеми и тяхното задълбочаване.

Имайки предвид неразривната връзка между наука и ВО, както и

Предложеният за обществено обсъждане проект на акт е в изпълнение на нормата на чл. 92, ал. 1 от Закона за висшето образование, която дава правомощия на Министерския съвет да определи минималната заплата за най-ниската академична длъжност само в държавните висши училища. Законовата норма е отчела преобладаващо академичния характер на дейността на висшите училища (обучение на студенти – чл. 6 от ЗВО), за разлика от подчертано изследователския и научния характер на дейността на БАН (организация за научни изследвания – чл. 1 от Закона за БАН).

Предложеният проект на ПМС не би могъл да излезе извън ограниченията в закона. За да бъде осъществено предложеното регламентиране на минималната заплата в БАН би следвало преди това да бъде направена съответната промяна на

припокриването между дейностите на ДВУЗ и БАН, както в частта за научно изследователска дейност, така и в частта за обучение на докторанти, намираме, че същата методика и обосновка не следва да пропускат същите проблеми, налични с дори още по-голяма тежест във водещата научноизследователска организация в България. Трудовите възнаграждения на младите учени в БАН са значително по-ниски от възнагражденията на младите преподаватели в ДВУЗ дори преди предвиденото увеличение. Това доведе и продължава да задълбочава описания във ВО проблем за липсата на достатъчен брой висококвалифицирани и мотивирани млади учени. Изключително силен е проблемът и със застаряването на академичния състав на БАН. В този смисъл, всички проблеми, адекватно описани в доклада към проекта за ПМС и предварителната оценка за въздействието му са налични и в БАН и то в по-тежка форма от тези, адресирани в проекта за ДВУЗ. Ако МОН искрено желае посочените проблеми да се разрешат, нещо, в което БАН не се съмнява, следва възможно най-бързо те да бъдат описани с конкретизиране на спецификата им в БАН и да бъде предложена промяна в проекта на ПМС, която да постанови МРЗ за най-ниската академична длъжност в БАН, която да е идентична с предлаганата МРЗ за длъжността „асистент“ в ДВУЗ.

Игнорирането на проблемите, идентифицирани в предварителната оценка на проекта за ПМС, в реалността на БАН и прилагането на варианта за регулаторна намеса при който не се предприема действие, вариант, който е детайлно и обосновано отхвърлен в частичната предварителна оценка на въздействието на проекта ще доведе до неразрешаването на същите проблеми, които се адресират с проекта в условията на ДВУЗ, в БАН. Очевидно, тази регламентация в заплащането, касаеща само част от лицата, заемащи една и съща длъжност и отговарящи на едни и същи изисквания по Закона за развитието на академичния състав в Република България, поставя не малка част от академичния състав в държавата в пряко дискриминационно положение.

Подобно действие, освен своя очевиден дискриминационен характер ще доведе до задълбочаване на проблемите на научноизследователската и образователна дейност в БАН до достигането на критична точка, след която може да се очаква колапс на научно изследователската дейност във водещата научна организация в държавата, БАН.

Фактът, че в бюджета на БАН за 2021 г. няма предвидени средства за заплащане на подобно увеличение, както за най-ниската академична длъжност, така и за останалия академичен състав, води до заключението, че от 01.01.2021 г. всеки един член на академичен състав на БАН ще бъде поставен в по-неблагоприятно положение в зависимост от общественото си

ниво закон.
Приложената към проекта на акт частична оценка на въздействието е съобразена с обхвата на материята, уреждана с акта.

	<p>положение, спрямо колегите си от академичния състав на ДВУЗ.</p> <p>Във връзка с тези съображения и аргументи предлагаме чл. 1 от проекта на Постановление на Министерския съвет за определяне на минималната заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища да се промени съобразно нашите доводи и да се отнася и за Българската академия на науките, като необходимите средства бъдат надлежно предвидени в необходимия размер и по съответния ред.</p>		
--	--	--	--